

**GLAVNI GRAD PODGORICA
SEKRETARIJAT ZA PREDUZETNIŠTVO I INVESTICIJE**

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2023. GODINU

Podgorica, januar 2024. godine

I - UVODNI DIO

Članom 33 Odluke o organizaciji načinu rada uprave Glavnog grada Podgorica ("Sl. list CG" - Opštinski propisi, br. 38/18, 43/18, 6/20, 10/20, 36/21, 5/22, 30/23 i 42/23), je utvrđeno da organi uprave i službe jednom godišnje podnose gradonačelnici Izvještaj o radu i stanju u oblasti za koju su osnovane u skladu sa posebnim uputstvom po prethodno pribavljenom mišljenju glavnog administratora.

Izvještaj o radu za 2023. godinu urađen je u skladu sa Uputstvom o izradi godišnjeg programa rada i izvještaja o radu br. 01-019/23-9540 od 22. novembar 2023. godine.

Poslovi i zadaci, koji su obrađeni u Izvještaju, izvršavani su u skladu sa zakonom i drugim propisima i sopstvenim programom, a odnose se na sprovođenje zakona, drugih propisa i akata koje donosi Skupština i Gradonačelnik Glavnog grada, rješavanje upravnih predmeta i obavljanje stručnih i drugih poslova u okviru utvrđenog djelokruga.

Ovaj Izvještaj ima za cilj da prikaže realizaciju poslova i zadataka iz nadležnosti ovog Sekretarijata, shodno Programu rada ovog organa za 2023. godinu, sa ukupnim pregledom aktivnosti na ostvarivanju funkcije organa u oblastima za koje je osnovan, kao i da prikaže kvalitet i stepen njihove realizacije.

II - OSTVARIVANJE FUNKCIJE SEKRETARIJATA

A) AKTIVNOSTI U OBLASTI PREDUZETNIŠTVA

Program aktivnosti na stimulisanju preduzetništva za 2023. godinu, definisao je aktivnosti ovog Sekretarijata, na mjerama podsticaja u oblasti preduzetništva, turizma i zaštite potrošača u 2023. godini, kroz više javnih poziva i edukacija, a sve u cilju afirmacije razvoja ovih oblasti u Glavnom gradu Podgorica.

Budžetom Glavnog grada za 2023 godinu, opredijeljena sredstva za stimulisanje preduzetništva su:

	OPIS MJERE	Budžet 2023	Rebalas Budžeta 2023	Realizovan o u eurima	Realizovan o u %
1.	Stimulisanje preduzetništva	20.000,00	20.000,00	0,00	0%
2.	Ostali programi u preduzetništvu	7.000,00	7.000,00	0,00	0%
3.	Podršku preduzetnicima	140.000,00	140.000,00	140.000,00	100%
4.	Podršku ženskom preduzetništvu	50.000,00	50.000,00	50.000,00	100%
5.	Zaštita potrošača	2.000,00	2.000,00	2.000,00	100%
6.	Marketing i aktivnosti u turizmu	5.000,00	5.000,00	0,00	0%
7.	Podrška razvoju biznisa u Glavnom gradu	40.000,00			/
8.	Podrška ugostiteljima	20.000,00			/
9.	Podrška preduzetnicima i ugostiteljima		60.000,00	0,00	0%
10.	Podrška startup biznisu	40.000,00			/
11.	Podrška startup kompanijama	20.000,00			/
12.	Podrška startapu		60.000,00	24.000,00	40%
13.	Podrška zanatlijama	20.000,00	30.000,00	28.300,00	94%
14.	Podrška digitalnim nomadima	10.000,00			/
	UKUPNO:	374.000,00	374.000,00	244.300,00	65,32%

*Mjere "Podrška razvoja biznisa u Glavnom gradu" i "Podrška ugostiteljima", Rebalansom Budžeta za 2023. godinu objedinjene su u jednu mjeru "Podrška preduzetnicima i ugostiteljima"

*Mjere "Podrška startup biznisu" i "Podrška startup kompanijama", Rebalansom Budžeta za 2023. godinu, objedinjene su u jednu mjeru "Podrška startapu".

1. Stimulisanje preduzetništva, bilo je predviđeno 20.000,00 eura.

Sredstva nijesu realizovana.

Sredstva su bila predviđena za podršku mladih ljudi, koji su planirali da se bave preduzetništvom i pokrenu svoj biznis. Ovom mjerom bile su planirane sljedeće aktivnosti: Organizacija edukativnih treninga za preduzetnike/ce, organizacija sajmovi i drugih manifestacija (sajam preduzetničkih ideja, sajam učeničkog preduzetništva, sajam mladih preduzetnika, sajam ženskog preduzetništva, sajam zapošljavanja...). Takođe u planu je bila i saradnja sa preduzetničkim klubovima i Studentskim parlamentom UCG, SSS "Sergej Stanić", SEŠ "Mirko Vešović" i sl.

2. Ostali programi u preduzetništvu, bilo je predviđeno je 7.000,00 eura.

Sredstva nijesu realizovana.

Sredstva su bila predviđena za novoosnovana preduzeća u tekućoj godini, pokrivanjem troškova osnivanja privrednih društava u visini od 100 eura. Takođe, bilo je planirano da se od ovih sredstava organizuju seminari sa Privrednom komorom Crne Gore.

Međutim, kako nije bilo zakonske regulative za realizaciju ove mjere sredstva su ostala nerealizovana.

3. Podrška preduzetnicima, bilo je predviđeno 140.000,00 eura.

Sredstva su realizovana.

Javni Konkurs bio je raspisan 9.02.2023. godine za raspodjelu sredstava iz Budžeta Glavnog grada Podgorica opredijeljenih za podršku preduzetništvu u cilju stvaranja boljeg poslovnog ambijenta. Na Konkursu je bilo prijavljeno 477 zahtjeva a podržano je 103 preduzetnika sa područja Glavnog grada.

4. Podrška ženskom preduzetništvu u ukupnom iznosu od 50.000,00 eura.

Sredstva su realizovana.

Odlukom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za podršku ženskom preduzetništvu ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 031/19 od 31.07.2019), početkom 2023. godine Komisija za raspodjelu sredstava za podršku ženskom preduzetništvu, raspisala je prvi Javni poziv i u aprilu 2023. godine 17 preduzetnica je dobilo bespovratna sredstva za podršku njihovih biznis ideja u ukupnom iznosu od 25.000,00 eura. Drugi Javni poziv raspisan je u septembru 2023. godine. Iznos koji je bio na raspolaganju za ovaj Javni poziv, u iznosu od 25.000,00 eura, dobilo je 7 preduzetnica.

5. Zaštita potrošača, u iznosu od 2.000,00 eura.

Sredstva su realizovana.

Sredstva su uplaćena Centru za zaštitu potrošača, u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača, Nacionalnim Programom zaštite potrošača (NPZP) i Planom aktivnosti na podizanju nivoa zaštite potrošača u jedinicama lokalne samouprave.

6. Marketing i aktivnosti u turizmu bilo je predviđeno je 5.000,00 eura.

Sredstva nijesu realizovana.

Sredstva su bila namijenjena za aktivnosti u oblasti turizma, za promociju turističkih potencijala Glavnog grada, kao i organizovanju manifestacija različite sadržine.

7. Podrška razvoju biznisa u Glavnom gradu bilo je predviđeno 40.000,00 eura i **Podrška ugostiteljima** bilo je predviđeno 20.000,00 eura. Rebalansom Budžeta za 2023. godinu, ove mjere spojene su u jednu mjeru **Podrška preduzetnicima** u ukupnom iznosu od 60.000,00 eura.

Sredstva nijesu realizovana.

Bilo je planirano da se podrže biznis ideje na području Glavnog grada koje imaju za cilj promociju i revitalizaciju gradskog jezgra, koji je veoma značajan za Podgoricu. Takođe, kako na nivou Glavnog grada ima preko 2.000 registrovanih ugostiteljskih objekata, planirali smo podršku u cilju jačanja i poboljšanja ugostiteljske ponude.

8. Podrška Startup biznisu predviđeno je 40.000,00 eura i **Podrška startup kompanijama** predviđeno je bilo 20.000,00 eura. Rebalansom Budžeta za 2023. godinu, ove dva programa su spojena u **Podršku startup** u ukupnom iznosu od 60.000,00 eura.

Sredstva su realizovana u iznosu od 24.000,00 eura.

Javni poziv bio je raspisan u novembru 2023.godine, na kojem je pristiglo 8 prijava. Na ovom Javnom konkursu podržano je 4 preduzetnika u ukupnom iznosu od 24.000,00 eura.

Preostala sredstva od 26.000,00 nijesu realizovana.

9.Podrška razvoja starih zanata bilo je predviđeno 20.000,00 eura.

Na prvom javnom pozivu 7 zanatlija je dobilo sredstva u ukupnom iznosu od 13.000,00 eura. Rebalansom Budžeta za 2023.godinu, za ovu mjeru opredjeljeno je još 10.000,00 eura.

Na drugom javnom pozivu, koji je bio raspisan 31. septembra 2023.godine, 9 zanatlija je podržano u ukupnom iznosu od 15.300,00 eura.

Sredstva u iznosu od 1.700,00 eura nijesu realizovana.

10.Podrška digitalnim nomadima predviđeno je 10.000,00 eura.

Sredstva su rebalansom Budžeta za 2023.godinu, usmjerena na druge stavke u okviru Budžeta kojim raspolaze Sekretarijat za preduzetništvo i investicije.

11.Biznis zone

Donešeno Rješenje o izmjenama i dopunama Rješenja o obrazovanju Komisije za vrednovanje ponuda po javnom pozivu za izbor korisnika biznis zona i dodjeljivanje parcela za izgradnju objekata u biznis zonama. Održana prva sjednica Komisije u novom sazivu.

III - NORMATIVNA FUNKCIJA

A) Normativno–pravni poslovi

Organizacione promjene i promjene naziva organa, uslovile su donošenje novog Vodiča za Slobodan pristup informacijama u posjedu Sekretarijata, tako da je isti donijet oktobra 2023.godine. Shodno odredbama Uputstva o izradi godišnjeg Programa rada i Izvještaja o radu i ostvarenju funkcija lokalne samouprave urađen je Program rada Sekretarijata za 2024.godinu, kojim je utvrđen pregled planiranih poslova i njihov osnovni sadržaj, način i rokovi izvršenja. U vezi sa Programom rada predložene su i teme za Skupštinu Glavnog grada za 2024. godinu, koje su određene po obrađivaču i rokovima razmatranja na Skupštini. Programom rada Skupštine Glavnog grada za 2023.godinu nije bila planirana izmjena Odluke o radnom vremenu, međutim, zbog neophodnosti brisanja nekih odredbi sačinjen je Nacrt Odluke o izmjeni odluke o radnom vremenu sa obrazloženjem, koja je usvojena na sjednici Skupštine Glavnog grada održanoj 22,23 i 26 juna 2023.godine. Sačinjen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata, na koji je saglasnost dala Gradonačelnica rješenjem br.01-018/23-8158 od 16.oktobra 2023.godine. Interna pravila i procedure u postupku prijema, evidentiranja i obrade prijave zanata i interno Uputstvo za ostvarenje prava podnošenja prijave u ugostiteljstvu i izdavanje odobrenja za obavljanje ugostiteljske i turističke djelatnosti donijeta su 31 oktobra 2023. godine i objavljena na stranici sajta Glavnog grada.

B) Studijsko - analitički poslovi i zadaci

U izvještajnom periodu urađeni su:

- Izvještaj o radu za 2022.godinu;
- Kadrovski plan Sekretarijata za 2023.godinu, Izmjene Kadrovskog plana za 2023. godinu i Nacrt plana za 2024.godinu;
- Podaci za Plan integriteta i Registar rizika na nivou Glavnog grada za oblasti koje prati Sekretarijat;
- Podaci za izvještaj o sprovođenju Odluke o učešću lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova;

Obrađena dva odgovora na odbornička pitanja za odbornike Skupštine Glavnog grada Podgorice.

IV - UPRAVNO RJEŠAVANJE

Za rješavanje u prvostepenom upravnom postupku, u periodu 01. januar 31. decembar 2023. godine, iz oblasti turizma, ugostiteljstva i pristupa informacijama primljeno je 965 zahtjeva, što sa prenijetih 45 zahtjeva iz 2022. godine iznosi ukupno 1010 zahtjeva.

Od ukupno primljenog i prenijetog broja zahtjeva riješeno je 955, od čega je usvojeno 811 zahtjeva, postupak je obustavljen u 140 zahtjeva, kada je stranka izjavila da odustaje od zahtjeva, podneskom ili pismenom izjavom pred službenim licem Organa, a odbijeno je 4 zahtjeva.

Na kraju izvještajnog perioda ostalo je neriješeno 55 zahtjeva, koji su primljeni uglavnom krajem godine i zbog nekompletne dokumentacije postupak njihovog rješavanja je prenijet u 2024. godinu.

Zahtjevi primljeni u izvještajnom periodu odnosili su se na: ugostiteljstvo 313 (odobrenja za rad, produženja rješenja, promjene); pružanje usluga rent-a cara 83 (produženja, promjene), izdavanje soba u domaćinstvu 115; ostale turističke usluge 2; produženo radno vrijeme 251; kategorizaciju ugostiteljskih objekata 32; prestanak obavljanja djelatnosti 132 i slobodan pristup informacijama 27.

U toku vođenja upravnog postupka za izdavanje odobrenja za obavljanje ugostiteljske i turističke djelatnosti i kategorizacije objekata iz nadležnosti lokalne uprave izvršeno je oko 700 izlazaka na lice mjesta ovlašćenih službenika.

Izdato je ukupno 95 uvjerenja o podacima iz evidencija kojima raspolaže ovaj Sekretarijat.

U izvještajnom periodu podnešeno je 6 žalbi: 4 iz oblasti ugostiteljstva i 2 iz slobodnog pristupa informacijama i svih 6 je odbijeno.

Upravni postupak se ne vodi po podnijetim prijavama trgovine, već se iste obrađuju u svrhu evidentiranja podataka u Registar prijava trgovine. Od dana stupanja na snagu Izmjena i dopuna Zakona o unutrašnjoj trgovini, kopije prijava trgovine sa promjenama, ovom organu, dostavlja po službenoj dužnosti Tržišna inspekcija. Po tom osnovu, u izvještajnom periodu evidentirano je ukupno 947 prijava trgovine, koje obuhvataju početak rada (506), promjene podataka (230) i prestanak rada trgovinskih objekata (211). U izvještajnom periodu primljeno je ukupno 292 prijave zanatlija, od čega se 213 odnosi na početak rada, 18 na promjenu podataka i 61 na prestanak obavljanja zanatske djelatnosti. Ovjereno je 104 knjiga prigovora i 41 knjiga popisa gostiju.

U registar Agencija za zaštitu konkurencije-De Minimis registar državne pomoći, u izvještajnom periodu unešeno je 286 korisnika.

Imajući u vidu činjenicu da jedan broj privrednih subjekata iz oblasti turizma i ugostiteljstva za obavljanje djelatnosti koristi prostore čiji status nije poslovni, a što je kao uslov izdavanja odobrenja propisano Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu, to se nastavlja sa praksom izdavanja privremenih rješenja. Privremena rješenja se izdaju sa određenim rokom važnosti, na način što se privredni subjekti obavezuju da prethodno preduzmu sve aktivnosti kod organa lokalne uprave nadležnog za izdavanje rješenja o prenamjeni prostora u poslovni, ili da od Uprave za katastar i državnu imovinu Crne Gore dostave dokaz da su izvršene izmjene u katastarskom operatu na osnovu validne dokumentacije o eventualnoj već izvršenoj prenamjeni prostora u poslovni, a insistira se i na dostavljanju upotrebne dozvole. Jedan broj privrednih subjekata djelatnost obavlja u prostorijama smještenim u nelegalno sagrađenim objektima, te se i u tim slučajevima privremeno odobrava obavljanje djelatnosti, ako je vlasnik objekta podnio zahtjev za legalizaciju istih. Takođe se privremena rješenja izdaju i onim privrednim subjektima čiji objekti su smješteni u prizemlju i suterenu stambeno poslovnih zgrada, gdje je prizemni dio upisan u LN kao poslovni, a dio u suterenu kao nestambeni, pritom su jedna funkcionalna cjelina. Ovo je problem koji je prisutan godinama unazad, a vlasnik prostora nije u mogućnosti pretvoriti nestambe prostorije u poslovne, zbog nepostojanja adekvatnog planskog dokumenta. Naime, planskim dokumentom nije predviđena mogućnost pretvaranja tih prostora u poslovni, a što je prvi i osnovni uslov da prostor može biti pretvoren u poslovni. Sekretarijat za preduzetništvo i investicije se tim povodom u više navrata pismeno obraćao resornom Ministarstvu da se stvore pretpostavke, kroz izmjenu planske dokumentacije, da se postupci pretvaranja prostora u poslovni okončaju, čime bi se stvorila mogućnost izdavanja trajnog odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

Izdavanje rješenja za obavljanje djelatnosti u radnom vremenu dužem od propisanog, je u skladu sa odredbama Odluke o radnom vremenu, gdje se po službenoj dužnosti pribavljaju saglasnosti od nadležnih organa.

Problem u dobijanju saglasnosti, odnosno odgovora od službe koja daje traženu saglasnost, a koja je neophodna za izdavanje rješenja, još uvijek je prisutan kod Uprave policije. Dešava da se odgovor od strane Centra bezbjednosti Podgorica čeka i po nekoliko mjeseci ili ne bude uopšte dostavljen. Ovo komplikuje izdavanje rješenja za obavljanje djelatnosti u produženom radnom vremenu i utiče na efikasnost rada Sekretarijata u ovom dijelu.

Ipak se ostvarivanje funkcije upravnog rješavanja, sa stanovišta zakonitosti i ažurnosti organa može ocijeniti kao dobro, a boljom organizacijom poslova, korišćenjem službenih evidencija, intenziviranjem saradnje sa organima koji učestvuju u postupku, izradom neophodnih obrazaca prilagodjenih potrebama ostvarenja prava građana, postiže se značajna efikasnost u ostvarenju funkcije upravnog rješavanja iz nadležnosti Sekretarijata.

V - UPRAVNI NADZOR

Sekretarijat za podršku biznis zajednici, vrši upravni nadzor i poslove ostvarivanja prava osnivača, u organizacijama i privrednim društvima čiji je osnivač Glavni grad, i to: Turističkoj organizaciji Podgorice i „Plodovi Crne Gore“ AD.

Turistička organizacija Podgorica, nije dostavila ovom Sekretarijatu, Izvještaj o radu za 2023.godine i Plan rada za 2024.godinu. Ova dva dokumenta nakon dobijanja saglasnosti od Nacionalne turističke organizacije biće dostavljena Sekretarijatu za preduzetništvo i investicije na upoznavanje i davanje mišljenja.

„Plodovi Crne Gore“ AD dostavili su Izvještaj o radu za 2023.godinu i Program radaza 2024. godinu ovom Sekretarijatu na mišljenje. Mišljenje ovog Sekretarijata, na ova dva dokumenta, uputili smo Gradonačelnici uz sugestiju da ih treba uvrstiti na narednoj sjednici Skupštine.

VI - ODNOS I SARADNJA SA ORGANIMA, ORGANIZACIJAMA I DRUGIM SUBJEKTIMA

Sekretarijat je u izvještajnom periodu ostvario značajni obim saradnje sa drugim organima, organizacijama i subjektima, u cilju blagovremenog i efikasnog ostvarivanja poslova iz svoje nadležnosti, prije svega sa organima i službama Glavnog grada:

- Sekretarijatom za finansijske poslove i analizu budžeta oko izrade nacrtu Finansijskog plana Sekretarijata u procedure pripreme Budžeta Glavnog grada i realizacije sredstava Budžeta po funkcijama koje su u nadležnosti Sekretarijata;
- Sekretarijatom za planiranje prostora i održivi razvoj u cilju primjene propisa o građenju i planiranju, vezano za legalizaciju objekata namijenjenih obavljanju ugostiteljske i turističke djelatnosti;
- Sekretarijatom za komunalne poslove u postupku izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti u objektima privremenog karaktera;
- Službom komunalne policije i Upravom za inspeksijske poslove oko izdavanja rješenja kojim se odobrava obavljanje djelatnosti u vremenu dužem od propisanog;
- Upravom lokalnih javnih prihoda oko sinhronizacije aktivnosti na primjeni poreskih propisa i taksi;
- Sekretarijatom za lokalnu samoupravu i saradnju sa civilnim društvom radi dostavljanja mišljenja na pojedine akte gdje je obrađivač Sekretarijat za preduzetništvo i investicije;
- Službom Skupštine Glavnog grada na pripremi akata predviđenih Programom rada Skupštine;
- Službom za informacioni sistem i Službom za zajedničke poslove u vezi redovnih poslova elektronskog i kancelarijskog poslovanja Sekretarijata;
- Takođe, nastavljena je saradnja sa Ministarstvima zaduženim za oblasti turizma, ugostiteljstva, zanatstva i trgovine, Turističkom organizacijom Glavnog grada Podgorice, AD”Plodovi Crne Gore”,Upravom policije i sličnim institucijama.
- U postupku upravnog rješavanja ostvarivana je kontinuirana saradnja sa građanima, kroz dostavljanje odgovora na njihove zahtjeve koji su se odnosili na poslove iz nadležnosti ovog

Sekretarijata, kao i na znatan broj pritužbi i peticija zbog nepoštovanja radnog vremena i preglasne muzike.

VII - NAČIN OSTVARIVANJA JAVNOSTI I TRANSPARENTNOSTI RADA

O aktivnostima koje su vođene tokom 2023.godine, preko Biroa za odnose sa javnošću, kroz pitanja novinara, za oblasti koje prati Sekretarijat informisana je javnost preko štampanih medija, televizijskih i radio emisija, kao i preko "Sistema 48 sati".

VIII – ORGANIZACIJA I KADROVSKA OSPOSOBLJENOST ZA IZVRŠAVANJE FUNKCIJA SEKRETARIJATA

U periodu pisanja Izvještaja, u Sekretarijatu za podršku biznis zajednici, pored Sekretara, radno je angažovano 19 službenika i namještenika.